

Указ

Президента України

Про Концепцію боротьби з тероризмом в Україні

Відповідно до [пунктів 1 та 17](#) частини першої статті 106 Конституції України, [статей 13 та 27](#) Закону України "Про національну безпеку України" постановляю:

1. Затвердити [Концепцію боротьби з тероризмом в Україні](#) (додається).
2. Кабінету Міністрів України за участю Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Управління державної охорони України розробити та затвердити у двомісячний строк план реалізації Концепції боротьби з тероризмом в Україні, затвердженої цим Указом.
3. Службі безпеки України за участю інших суб'єктів боротьби з тероризмом підготувати та подати у двомісячний строк на розгляд Президентові України пропозиції стосовно порядку проведення огляду загальнодержавної системи боротьби з тероризмом.
4. Визнати таким, що втратив чинність, [Указ Президента України від 25 квітня 2013 року № 230](#) "Про Концепцію боротьби з тероризмом".
5. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
м. Київ
5 березня 2019 року
№ 53/2019

П.ПОРОШЕНКО

КОНЦЕПЦІЯ боротьби з тероризмом в Україні

I. Загальні положення

Концепція боротьби з тероризмом в Україні (далі - Концепція) визначає мету, завдання, основні принципи та напрями вдосконалення загальнодержавної системи боротьби з тероризмом з огляду на сучасні терористичні загрози національній безпеці України та прогноз їх розвитку.

Правовою основою Концепції є [Конституція України](#) та закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, акти міжнародних організацій, членами яких є Україна, насамперед Глобальна контртерористична стратегія ООН.

Терміни, що вживаються у Концепції, мають таке значення:

- антитерористична безпека держави - захищеність об'єктів можливих терористичних посягань від терористичних загроз;
- антитерористичне забезпечення об'єктів можливих терористичних посягань - комплекс організаційно-правових, режимних та практичних заходів, спрямованих на захист таких об'єктів від тероризму;
- об'єкти можливих терористичних посягань - фізичні особи та громадські об'єднання, державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, ділянки місцевості або території, інформаційний простір та його компоненти, споруди або майнові комплекси, об'єкти транспортної інфраструктури та інші об'єкти, стосовно яких можуть вчинятися терористичні акти;
- найбільш уразливий об'єкт можливих терористичних посягань - об'єкт, який відіграє істотне значення у політичній, економічній, екологічній та соціальній сферах життєдіяльності суспільства, вчинення терористичного акту на якому або з його використанням безпосередньо загрожує безпеці громадян, суспільства, держави;
- паспорт антитерористичної захищеності найбільш уразливого об'єкта можливих терористичних посягань - документ із відомостями про призначення такого об'єкта, особливості його розташування, основні технічні характеристики та систему захисту тощо, обов'язковий для врахування під час побудови системи антитерористичного забезпечення;
- терористична загроза - існуючі та потенційно можливі чинники, що створюють небезпеку вчинення терористичного акту щодо об'єкта можливих терористичних посягань та настання негативних наслідків від нього;
- терористичний ризик - критерій, за яким визначається ступінь загрози вчинення терористичного акту щодо об'єкта можливих терористичних посягань, ступінь уразливості такого об'єкта до можливих терористичних посягань та можливі негативні наслідки від терористичного акту щодо такого об'єкта;
- уразливість об'єкта можливих терористичних посягань - ступінь захищеності такого об'єкта та прогнозовані наслідки у разі здійснення терористичного акту щодо нього.

II. Проблеми, що потребують розв'язання

На цей час найбільшу терористичну загрозу для України становить агресивна політика Російської Федерації, спрямована на дестабілізацію ситуації в державі, в тому числі шляхом інспірування сепаратистських проявів і всебічної підтримки диверсійно-терористичної діяльності маріонеткових квазідержавних утворень на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях.

Дії незаконних збройних формувань "ДНР" та "ЛНР", зокрема, обстріли цивільних об'єктів та інфраструктури, що спричиняють численні жертви серед цивільного населення, здійснення

диверсій, створення перешкод у роботі спостерігачів міжнародних організацій, загроз їх життю і здоров'ю, характеризуються у міжнародній правоохоронній практиці як терористичні.

У Глобальному індексі тероризму, який розробляється для визначення рівня уразливості держав до терористичних загроз, з початком збройної агресії Російської Федерації проти України Україна перемістилася з 51-го (2013 рік) на 21-е місце (2018 рік) серед 163 країн.

Останнім часом ймовірність поширення тероризму в Україні набуває загрозового характеру, чому сприяють:

- активізація в Україні сепаратистських рухів та провокування таких настроїв у місцях компактного проживання національних меншин;
- агресивні дії Російської Федерації відносно України, у тому числі в Азово-Чорноморському регіоні;
- наявність на території України великої кількості найбільш уразливих об'єктів можливих терористичних посягань;
- зростання рівня злочинності, пов'язаної з незаконним обігом вогнепальної зброї, боєприпасів, вибухових і отруйних речовин та інших засобів масового ураження;
- посилення інтересу до України з боку міжнародної організованої злочинності у сферах незаконної міграції, легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, контрабанди зброї, небезпечних матеріалів та наркотичних засобів, відходів біологічних та хімічних речовин, ядерних матеріалів;
- внутрішні міграційні процеси, в тому числі спричинені збройною агресією Російської Федерації проти України, а також загострення міграційної кризи у світі.

Терористичні загрози, що постали перед Україною, вимагають удосконалення функціонування загальнодержавної системи боротьби з тероризмом.

Відповідні зусилля повинні спрямовуватися на впровадження дієвих механізмів усунення (локалізації) терористичних ризиків для об'єктів можливих терористичних посягань, що органічно поєднуюватимуть політичні, правові, організаційні, інформаційні, соціальні, контррозвідувальні, розвідувальні, оперативно-розшукові, режимні, фінансові й інші заходи.

В умовах гібридної війни потребує удосконалення інституційний механізм координації діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом, в тому числі шляхом уточнення завдань і функцій Антитерористичного центру при Службі безпеки України, оптимізації його організаційно-штатної структури.

Удосконалення функціонування загальнодержавної системи боротьби з тероризмом має здійснюватися з використанням досвіду та найкращих світових практик у сфері боротьби з тероризмом, у тому числі на основі поетапного впровадження положень Глобальної контртерористичної стратегії ООН.

III. Мета, принципи та напрями реалізації Концепції

Метою Концепції є підвищення ефективності функціонування загальнодержавної системи боротьби з тероризмом з урахуванням існуючих та потенційних терористичних загроз для України.

Принципи реалізації Концепції:

- пріоритетність захисту життя і прав фізичних осіб, які наражаються на небезпеку внаслідок терористичної діяльності;
- законність та неухильне додержання прав і свобод людини та громадянина;
- невідворотність покарання за участь у терористичній діяльності;
- перевага превентивних заходів боротьби з тероризмом;
- розвиток загальнодержавної системи боротьби з тероризмом з урахуванням пріоритетності завдання щодо забезпечення інтеграції України у глобальний безпековий простір.

Напрями реалізації Концепції:

- визначення та аналіз причин і умов, що призводять до поширення тероризму;
- удосконалення правових та організаційних основ боротьби з тероризмом;
- удосконалення існуючих, розроблення та впровадження нових методів боротьби з тероризмом;

- оптимізація шляхів та способів захисту життя і безпеки, прав і свобод людини і громадянина, захисту інтересів суспільства та держави від терористичних посягань;
- поліпшення інформаційного, наукового, кадрового та матеріально-технічного забезпечення суб'єктів боротьби з тероризмом;
- підвищення рівня поінформованості суспільства про небезпеку та масштаби тероризму;
- формування громадської думки з метою сприяння ефективній діяльності у сфері боротьби з тероризмом;
- розвиток міжнародного співробітництва у сфері боротьби з тероризмом.

IV. Основні пріоритети боротьби з тероризмом

Пріоритетами боротьби з тероризмом є запобігання, виявлення та припинення терористичної діяльності, усунення та мінімізація її наслідків, антитерористичне забезпечення об'єктів можливого терористичного посягання, інформаційне, наукове та інше забезпечення боротьби з тероризмом, розвиток міжнародного співробітництва у відповідній сфері.

Запобігання терористичній діяльності передбачає вирішення таких завдань:

- удосконалення організаційно-правових засад діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом;
- підвищення рівня координації діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом Антитерористичним центром при Службі безпеки України;
- оптимізацію завдань та повноважень суб'єктів боротьби з тероризмом із використанням досвіду, набутого під час проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, а також кращого світового досвіду у сфері боротьби з тероризмом;
- запровадження дієвих механізмів взаємодії та обміну інформацією між суб'єктами боротьби з тероризмом та іншими державними органами;
- удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення заходів боротьби з терористичною діяльністю, насамперед шляхом впровадження сучасних форм, методів і технологій добування, оброблення та використання інформації;
- реалізація суб'єктами боротьби з тероризмом комплексу взаємоузгоджених заходів правового, організаційного, адміністративного, режимного та технічного характеру щодо усунення внутрішніх і зовнішніх причин виникнення та поширення тероризму в Україні, мінімізації його негативного впливу;
- належне антитерористичне забезпечення об'єктів можливих терористичних посягань під час проведення масових заходів;
- підвищення ефективності систем і режимів охорони найбільш уразливих об'єктів можливих терористичних посягань, у тому числі шляхом розроблення та впровадження уніфікованих стандартів, правил, технічних умов і вимог, обов'язкового оформлення паспортів антитерористичної захищеності таких об'єктів;
- забезпечення своєчасного виявлення осіб, які причетні до міжнародних терористичних організацій чи терористичних груп або висловлюють терористичні наміри, та вжиття відповідних заходів реагування;
- удосконалення фахової та спеціальної підготовки/перепідготовки особового складу та працівників суб'єктів боротьби з тероризмом шляхом упровадження новітніх методик, форм і методів, навчальних програм;
- використання прогресивних форм і методів в інформаційно-роз'яснювальній, освітній та профілактичній роботі, зокрема в реалізації спеціалізованих програм, спрямованих на недопущення поширення у суспільстві екстремістських поглядів, запобігання втягуванню молоді у терористичну діяльність;
- запровадження дієвих механізмів стимулювання фізичних та юридичних осіб до співпраці із суб'єктами боротьби з тероризмом;
- забезпечення систематичного оцінювання ефективності діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом за визначеними критеріями.

Виявлення і припинення терористичної діяльності передбачає вирішення таких завдань:

- удосконалення нормативно-правового забезпечення заходів боротьби з тероризмом, зокрема в частині порядку визнання організації терористичною;

- посилення відповідальності за терористичну діяльність;
- здійснення в установленому порядку комплексних пошукових заходів з метою своєчасного добування достовірної інформації про загрози та наміри вчинення терористичних актів, джерела фінансування терористичної діяльності, забезпечення якісного аналізу здобутої інформації;
- реалізацію за єдиним задумом комплексу взаємоузгоджених планових оперативно-розшукових, розвідувальних, оперативно-технічних та інших передбачених законодавством заходів із викриття діяльності терористичних організацій, терористичних груп, окремих терористів щодо підготовки або вчинення терористичних актів;
- організацію та проведення спеціальних операцій з метою усунення терористичної загрози, припинення діяльності терористичних організацій, терористичних груп, окремих терористів, спрямованої на підготовку або вчинення терористичних актів;
- уточнення порядку взаємодії суб'єктів боротьби з тероризмом у різних ситуаціях;
- реалізацію комплексу заходів щодо підвищення ефективності державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії фінансуванню тероризму;
- посилення державного контролю за виробництвом, ввезенням, реєстрацією та використанням в Україні безпілотних авіаційних комплексів з метою недопущення застосування таких комплексів в терористичних цілях;
- удосконалення механізмів інформування населення про небезпеку та масштаби тероризму, порядок дій у разі вчинення терористичного акту або виявлення ознак його підготовки;
- впровадження новітніх методів і засобів здійснення оперативно-розшукової діяльності з метою своєчасного виявлення та припинення злочинів, пов'язаних із терористичною діяльністю;
- удосконалення методик та алгоритмів пошуку й оброблення інформації щодо осіб, причетних до терористичної діяльності, джерел фінансування тероризму, зокрема шляхом здійснення аналізу контенту в мережі Інтернет, у тому числі в так званій "тіньовій частині мережі Інтернет (DarkNet)";
- посилення контролю за міграційними процесами, підвищення дієвості заходів з протидії нелегальній міграції, виявлення та перекриття каналів переправлення через державний кордон України осіб, які підозрюються у причетності до терористичної діяльності та/або перебувають у міжнародному розшуку.

Усунення та мінімізація наслідків терористичної діяльності передбачає вирішення таких завдань:

- здійснення планування та проведення заходів боротьби з тероризмом, виходячи з пріоритетності захисту прав і свобод людини і громадянина, інтересів суспільства і держави, мінімізацію наслідків терористичної діяльності;
- опрацювання комплексу заходів щодо забезпечення якнайшвидшого відновлення штатного режиму функціонування об'єктів, передусім об'єктів критичної інфраструктури, щодо яких вчинено терористичний акт;
- налагодження дієвої системи реабілітації постраждалих від терористичних актів, зокрема шляхом надання їм комплексної фізичної, медичної та психологічної реабілітації;
- впровадження механізму відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок терористичних актів.

Антитерористичне забезпечення об'єктів можливого терористичного посягання передбачає вирішення таких завдань:

- підтримання готовності сил і засобів суб'єктів боротьби з тероризмом до виконання завдань за призначенням, належний рівень їх ресурсного та інформаційного забезпечення, своєчасне приведення у готовність таких сил та засобів за відповідним рівнем терористичних загроз;
- удосконалення законодавства у сфері інформаційної безпеки держави, зокрема, в частині підвищення рівня захищеності населення від негативних інформаційно-психологічних впливів;
- функціонування об'єднаної автоматизованої інформаційної системи у сфері боротьби з тероризмом.

Міжнародне співробітництво з питань боротьби з тероризмом передбачає вирішення таких завдань:

- активізація міжнародного співробітництва з міжнародними організаціями, які здійснюють боротьбу з тероризмом, з метою залучення їх допомоги для підвищення ефективності боротьби з тероризмом в Україні;
- продовження діяльності щодо приєднання України до міжнародних договорів у сфері боротьби з тероризмом, укладених у рамках ООН, інших міжнародних організацій, членом яких є Україна;
- координація й удосконалення взаємодії суб'єктів боротьби з тероризмом із правоохоронними органами та спеціальними службами іноземних держав, антитерористичними структурами ООН, ОБСЄ, НАТО, ЄС, іншими міжнародними організаціями, що здійснюють боротьбу з тероризмом, на підставі міжнародних договорів;
- укладення міжнародних договорів про співробітництво у сфері боротьби з тероризмом між суб'єктами боротьби з тероризмом і відповідними органами іноземних держав;
- налагодження постійного обміну досвідом із відповідними органами іноземних держав та міжнародними організаціями, які здійснюють боротьбу з тероризмом.

V. Шляхи і способи розв'язання проблем

Вирішення завдань із забезпечення підвищення ефективності боротьби з тероризмом потребує вдосконалення механізму функціонування загальнодержавної системи боротьби з тероризмом.

З цією метою передбачається реалізувати комплекс взаємоузгоджених заходів щодо:

- удосконалення інституційного механізму координації діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом;
- здійснення моніторингу стану і тенденцій поширення тероризму та проведення постійного системного аналізу і багатовимірного комплексного оцінювання причин та умов, що впливають на виникнення і поширення тероризму, у тому числі міжнародного;
- постійного і своєчасного обміну між суб'єктами боротьби з тероризмом інформацією про терористичні загрози;
- оптимізації структури та штатної чисельності Антитерористичного центру при Службі безпеки України та відповідних підрозділів суб'єктів боротьби з тероризмом за напрямом діяльності;
- уніфікації програм навчання, підготовки та перепідготовки особового складу та працівників суб'єктів боротьби з тероризмом;
- застосування сучасних систем безпеки на об'єктах можливих терористичних посягань;
- забезпечення суб'єктів боротьби з тероризмом необхідною ресурсною базою;
- удосконалення механізмів правового та соціального захисту осіб, які беруть участь у боротьбі з тероризмом;
- забезпечення повного виконання міжнародних договорів у сфері боротьби з тероризмом, укладених у рамках ООН, інших міжнародних організацій, членом яких є Україна;
- удосконалення та розширення взаємодії суб'єктів боротьби з тероризмом із правоохоронними органами та спеціальними службами іноземних держав, антитерористичними структурами ООН, ОБСЄ, НАТО, ЄС, іншими міжнародними організаціями, що здійснюють боротьбу з тероризмом, на підставі міжнародних договорів;
- забезпечення на регулярній основі обміну досвідом суб'єктів боротьби з тероризмом із відповідними органами іноземних держав та міжнародними організаціями, що здійснюють боротьбу з тероризмом, стажування та навчання за кордоном вітчизняних фахівців у рамках міжнародного співробітництва.

VI. Очікувані результати та критерії їх оцінки

Реалізація положень Концепції дасть змогу забезпечити підвищення ефективності функціонування загальнодержавної системи боротьби з тероризмом, посилення захисту державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності України з неухильним

дотриманням прав і свобод людини і громадянина, в тому числі сприятиме удосконаленню: правових та організаційних засад діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом відповідно до встановлених рівнів терористичних загроз; процедури встановлення рівнів терористичних загроз; взаємодії суб'єктів боротьби з тероризмом між собою та з громадськістю.

Реалізація положень Концепції покладесться на суб'єктів боротьби з тероризмом у межах їх компетенції, визначеної законодавством України.

Для забезпечення об'єктивного оцінювання повноти реалізації положень Концепції та отриманих результатів мають бути розроблені зрозумілі для суспільства критерії, що відображатимуть, зокрема, рівень довіри населення до суб'єктів боротьби з тероризмом, спроможність загальнодержавної системи боротьби з тероризмом ефективно протидіяти терористичним загрозам.

VII. Фінансове забезпечення реалізації Концепції

Фінансове забезпечення реалізації Концепції має здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для суб'єктів боротьби з тероризмом, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

**Глава Адміністрації
Президента України**

І.РАЙНІН